

Handläggare
Michael Frejd
Telefon: 08-508 03 254**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Remissvar – ändrade riktlinjer för tobaks- och folkölstillsynen samt kontroll av receptfria läkemedel

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Maria Häggblom
StadsdelsdirektörChristina Heglert
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd gällande förslag från socialnämnden om ändrade riktlinjer för tobaks- och folkölstillsyn samt för kontroll av vissa receptfria läkemedel.

Förvaltningen är positiv till förslaget. De ändrade riktlinjerna ger en tydlig struktur i stadsdelarnas tillsynsarbete. Det är också positivt om möjlighet till kontrollköp kan återinföras. I och med att kommunen är tillsynsmyndighet för märkning av tobaksvaror har tillsynsarbetet blivit mer omfattande. Vid de tillfällen som märkning kontrolleras bör det stå i riktlinjerna att tillsyn ska göras av två personer.

Ärendet

Kommunfullmäktige har tidigare fastställt riktlinjer för tobaks- och folkölstillsynen. Riktlinjerna har reviderats och förtydligats år 2006, år 2008 och år 2011. Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i staden när det gäller tillsyn om försäljning av tobak och folköl. Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen i tillsynsarbetet. Stadens riktlinjer utgör ett komplement till gällande

lagstiftning, föreskrifter och handböcker som är framtagna
folkhälsoinstitutet.

Både när det gäller försäljning av tobak och folköl finns enligt tobakslagen respektive alkohollagen en åldersgräns på 18 år. De handlare som tillhandhåller tobak och eller folköl har enligt lag skyldighet att anmäla detta till kommunen och att bedriva egenkontroll över verksamheten, vilket bl.a. innebär att upprätta ett s.k. egenkontrollprogram.

Polismyndigheten och kommunen har enligt gällande lagstiftning ansvar för att utöva tillsyn över försäljning av tobak och folköl. I Stockholms stad ligger ansvaret för tillsynen på stadsdelsnämnderna medan socialnämnden svarar för samordning, information, utbildning för näringsidkare, konsultativt stöd samt bransch- och myndighetssamverkan. Kommunen har ansvar för kontroll av de bestämmelser som gäller vid försäljning av vissa receptfria läkemedel. Ansvaret ligger i detta fall på socialnämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på strategisk staben.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till förslaget. De ändrade riktlinjerna ger tillsynsarbetet en tydlig struktur som är gemensam för alla stadsdelar. I Socialförvaltningens tjänsteutlåtande framkommer att tillsynsarbetet är ett ensamarbete och att det vid vissa tillfällen kan uppstå hotfulla situationer. Förvaltningen delar denna uppfattning och vill framhålla att tillsynsarbetet har blivit mer omfattande i och med tillsyn av märkning av tobaksvaror. Det finns enligt polisen och Länsstyrelsen en koppling mellan organiserad brottslighet och försäljning av felmärkta tobaksprodukter. Detta medför en förhöjd risk för tillsynsansvariga. Förvaltningen anser därför att det i riktlinjerna bör anges att tillsynsbesök i allmänhet ska göras av två personer. En centralisering av tillsynsarbetet utifrån en modell som används av tillståndsenheten som arbetar med serveringstillstånd av alkohol bör övervägas.

Mellan 2006 och 2009 ingick s.k. kontrollköp i stadens tillsynsarbete. Kontrollköp innebär att staden anlitar ungdomar som precis fyllt 18 år för att kontrollera att butikerna begär legitimation vid försäljning av tobak/folköl. JO förbjöd kontrollköp 2009. Ändringar i lagstiftningen innebär att kontrollköp troligen kommer att införas ånyo.

Förvaltningen ser positivt på detta. Tidigare erfarenheter av kontrollköp visar att tillsynsarbetet blir mer effektivt. Handlarna blir än mer medvetna om att försäkra sig att ungdomar under 18 år inte får handla tobak/folköl.

Bilagor

1. Riktlinjer för tobaks- och folkölstillsyn samt kontroll av vissa receptfria läkemedel
2. Socialförvaltningens tjänsteutlåtande med anledning av förslaget till ändrade riktlinjer